

Marcin Klimski

Sprawozdanie z konferencji "Zmiany klimatu a ochrona przyrody : VI Kampinoskie Spotkania z Przyrodą"

Studia Ecologiae et Bioethicae 6, 589-591

2008

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Sprawozdanie z konferencji *Zmiany klimatu a ochrona przyrody – VI Kampinoskie Spotkania z Przyrodą*

Współcześnie ogromny postęp techniczny i społeczny jaki dokonuje się każdego dnia odciska duże piętno na naszym życiu. Skutki takich zmian są zarówno pozytywne, jak i negatywne. Niewątpliwie plusem współczesnej industrializacji połączonej z globalizacją jest łatwiejszy dostęp do środków pomagających w codziennym życiu. Technika pozwala na modernizację i coraz to nowsze rozwiązania usprawniające przemieszczanie się osób oraz na wymianę informacji – nawet pomiędzy różnymi kontynentami – dosłownie w *ułamku sekund*. Niestety do wad naszego *łatwiejszego* życia zaliczyć trzeba dosyć dużą ingerencję w systemy przyrodnicze oraz w poszczególne komponenty środowiska.

Ostatnio dość dużo uwagi poświęcane jest zagadnieniom związanym z klimatem. Liczne konferencje, sympozja i wykłady skupiają gremia osób chcących wspólnie zastanowić się nad przyczynami i skutkami zmian klimatycznych występujących na naszym Globie.

Pierwsza połowa 2008 roku obfitowała w serię trzech konferencji obejmujących kwestie klimatyczne. Organizatorami tych spotkań były: Fundacja Ośrodka Edukacji Ekologicznej, Lasy Państwowe oraz Społeczny Instytut Ekologiczny – instytucje zaangażowane ponadto w obchody *Dnia Ziemi 2008*.

Dnia 16 kwietnia 2008 roku w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego miała miejsce konferencja naukowa pt. *Zmiany klimatu a ochrona przyrody – VI kampinoskie spotkania z przyrodą*. Zorganizowanie tego spotkania miało na celu przybliżenie przewidywanych zmian klimatu oraz ukazanie ich wpływu na różnorodność biologiczną na Kuli Ziemskiej.

Konferencja podzielona została na trzy części, po których pozostawiano czas na pytania i dyskusję. Prowadzenie konferencji przypadło doc. dr. hab. T. Stuczyńskimu z Instytutu Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa, który dokonał uroczystego otwarcia i powitania wszystkich zebranych uczestników i gości.

Pierwszy prelegent dr A. Kalinowska przedstawiła referat na temat: *Zmiany klimatu – obecny i przewidywany wpływ na różnorodność biologiczną w Polsce i na świecie*. Już na początku odwołując się do badań paleo-ekologicznych wskazała na fakt zmian rozmieszczenia, występowania i składu gatunkowego wśród organizmów roślinnych i zwierzęcych. Od zawsze wpływały na to warunki klimatyczne, a obecnie oprócz natury ogromne znaczenie ma również działalność człowieka. W takiej sytuacji to dość szybkie tempo zmian temperaturowych wymaga znacznie intensywnej adaptacji organizmów. Każda grupa roślin bądź zwierząt reaguje na to

w charakterystyczny dla siebie sposób. Postępujące zmiany środowiskowe, wywołane nierzadko poprzez zaburzenia klimatu, odbijają się na naturalnym sposobie odpowiedzi organizmów na nowe warunki. Ważne jest zatem podejmowanie racjonalnych działań, które pomogą zachować naturalne obszary bytowania roślin i zwierząt w swoim środowisku.

Drugim prelegentem była dr M. Kuchcik, która zapoznała słuchaczy z *Klimatem Polski*. Zaprezentowana została obecna sytuacja klimatyczna naszego kraju, a więc wszelkie cechy i zależności jakie go charakteryzują. Następnie mówczynie odniosła się do prognoz, jakie przygotowano dla Polski w XXI wieku. Uczestnicy konferencji dowiedzieli się, iż najprawdopodobniej średnia temperatura naszego kraju podniesie się, przez co wydłuży się ilość dni w ciągu roku, w których notuje się temperaturę wyższą niż 30°C dla centralnej Polski. Takie przesłanki skłaniają również do zastanowienia się nad możliwościami zahamowania zmian klimatu.

Doc. dr hab. E. Roo-Zielińska omówiła *Zbiorowiska leśne borów sosnowych jako wskaźnik zmian temperatury i stopnia kontynentalizmu klimatu*. Nawiązując do realizowanych w latach 1992 – 2002 w Zakładzie Geoekologii Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk badań wskazała, iż skupiły się one nad zróżnicowaniem struktury i funkcjonowania borów sosnowych w gradientach zmian klimatu. Badania te odbywały się w oparciu o wyznaczone dwa transekty: równoleżnikowy i północny. Na nich obserwowano zmiany, jakie mogą zachodzić w składzie gatunkowym borów sosnowych pod wpływem warunków klimatycznych.

Bardzo ciekawym referatem podzielił się z uczestnikami konferencji dr inż. R. Szczygieł omawiając *Wpływ zmian klimatycznych na występowanie pożarów leśnych w Polsce* w oparciu o niektóre elementy klimatu, takie jak temperatura powietrza i opady atmosferyczne. Wyniki badań prowadzonych w latach 1901 – 2006 pozwoliły dostrzec wzrost temperatury powietrza i malejące tendencje opadów atmosferycznych. Czynnikiem wpływającym na zagrożenie pożarowe lasów jest występujące na terenie Polski zjawisko suchego lata oraz cieplej zimy. Wpływa to negatywnie na zapatrywanie gleby i ściółki leśnej w wodę. Skutki suchego lata nie są odbudowywane w ciągu cieplej zimy, co powoduje znaczące deficyty wody w gruncie.

Modelowanie deficytów wody i przydatności rolniczej gleb w perspektywie zmian klimatu omówił doc. dr hab. T. Stuczyński. W swoim referacie prelegent ukazał regiony, w których susza i deficyty wody wpływają negatywnie na urodzaje rolne. Odwołując się do wyników uzyskanych z przeprowadzonego modelowania stwierdził, iż deficyty wodne dają się regulować za pomocą techniki, jednak przyszłe zmiany klimatyczne mogą spowodować wyłączenie znacznych terenów Polski z produkcji rolnej. Prowadzenie wszelkich badań modelowych może stać się dobrym kryterium w ocenie ryzyka związanego z niekorzystnym plonowaniem będącym następstwem suszy. Takie informacje pozwalają oszacować tereny, na których możliwe będzie zaobserwowanie wystąpienia deficytu wody.

Wystąpieniem kończącym obrady kampsinowskiej konferencji były rozważania na temat: *Dzieje klimatu Puszczy Kampinoskiej od ostatniego zlodowacenia do dziś*

zaprezentowane przez Panią A. Andrzejewską – pracownika Kampinoskiego Parku Narodowego.

Po wszystkich wystąpieniach konferencja została podsumowana, a jej organizatorzy zaprosili uczestników, wśród których byli obecni również studenci Instytutu Ekologii i Bioetyki Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, na trzecie spotkanie z cyklu rozważań klimatycznych zatytułowane *Między Bali a Poznaniem. Polska wobec zmian klimatu: Nauka – Gospodarka – Polityka – Społeczeństwo*.

